

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 183.

V Ljubljani, v četrtek 13. avgusta 1885.

Letnik XIII.

Berači in nova postava.

„Ubogih boste zmiraj imeli.“ Znan je ta star izrek Božjega učenika. Pa od kod nek izhaja to, da se revežev nikdar na svetu ne manjka? Saj je Bog vsega obilno vstvaril, in pregovor pravi: Vsak zajček najde svoj kotichek. V zlatem veku, tako pagani pripovedujejo, ni bilo siromakov, stiskanih na svetu, a v sedanjem železnem veku nahajamo obilo rev in nadlog med človeškimi otroki in poleg obilnega bogastva in razkošne zapravljenosti dostikrat najhujše siromaštvo in revščino. Od kod ta razlika na svetu? Ali bi se ne dalo tako napraviti, kakor socialisti sanjajo, da bi bilo premoženje enakomerno razdeljeno? Nikdar in nikoli! Ako bi na to hoteli zadosti razločno odgovoriti, bi mogli začeti pri prvih stariših v raji in nadaljevati pripoved noter do sedanjih časov in kazati na velika bogata kupčijska mesta, kjer se steka bogastvo vsega sveta, v ozadji je pa nakopičena vsa beda, vse gorje človeškega rodu.

Zastonj sem ugibal in pretuhtaval vse to, in premišljeval zakaj se vendar bogatini reveža sramujejo in ga prezirajo, saj bi vendar brez revežev ne mogli veseliti se svojega bogastva, niti ga uživati, kar mi na misel pride tista radovedna ženska, pagani so ji rekli Pandora, ki je zoper prepoved bogov puščico odprla, in ves zleg nad človeški rod izpustila. V sv. pismu se sicer to nekoliko drugače pripoveduje, a stvar ostane ista, da je po človeški neubogljivosti prišlo vse zlo, vse gorje, tedaj tudi revščina, beda in pomanjkanje na svetu.

Ko bi ne bilo trdosrčnih zatirancev, neusmiljenih bogatinov, oholih sebičnih in samopridnih velikašev na svetu, bi tudi ne bilo stiskanih in zaničevanih revežev. Kdor bi tedaj prvo mogel odpraviti na svetu, bi tudi drugo, ako ne čisto odpravil, pa vendar mnogo zlajšal in reveže utešil. Kdo pa je tisti, ki stavi meje ošabnemu in mogočnemu, da ne zatira ubozega in mu v revščini in

stiski pomaga? Odgovarjaje na ta in taka vprašanja vendar poslednjič pridemo na nauke tistega, ki je v največji revščini na svet prišel in se v največji revščini iz sveta ločil.

Ker pa tukaj ne pišem zgodovino človeštva od pamtiveka notri do sedanjosti, niti ne mislim razlagati poglavja v katekizmu, o telesnih delih usmiljenja, marveč pišem le bore časnikarski članek, hočem omeniti tega silnega vprašanja, kolikor se ga nas uprav v tem času tiče.

Dobili smo pred kratkim postavo zoper postopače in zanikerneže, tedaj zoper delomrzne ljudi take baže, ki sami nočejo delati, a druge pridne in delavne ljudi nadlegujejo, a takih ljudi je pa mnogo vrst. Gosposka je začela izpeljavati to postavo, in zajela prvo pot, t. j. prvi petek, ki je dan za javno beračenje, nad 100 takih ljudi, nekaj izpustila, nekaj v kaznovanje sodnji izročila. Gotovo nam in nikomu previdnemu nikdar ni na misel prišlo zagovarjati beračenje od hiše do hiše, vsak je gotovo nejevoljen nad prosjaki, ki gredo na selih, ko prvi cepec zapoje, od skednja do skednja in moledvajo za žito ubozega kmeta, ki se je trudil na polji, ko je morda prosjak v senci ležal, ali pa tačas, ko je pri fari cerkveno žegnanje, po bob od hiše do hiše; a vendar vprašamo, kaj je storiti ubogemu, opešanemu in zapuščenemu človeku, ki se ne more preživeti, niti nima koga svojih, kaj mu je storiti? Krasti ne more, a tudi noče. Kdo mu bode zameril, ako milošnje in usmiljenja prosi. Tega se je tudi gotovo gosposka prepričala, ko že zopet vidimo tu in tam kacega siromaka milodara prositi. Nikdar ne morem tega razumeti, zakaj more človek razžaljen ali nevoljen biti, ko reveža zagleda. Ali ne bi bilo veliko bolje, da bi Boga zahvalil, da ima vsega dosti in od svojega nekaj revežu podaril. Žarad revežev še nikdo ni nikoli ubožal. Goljufi, lažnjivi upniki — se vé, da tudi tatje — so tisti, ki človeka v revščino spravijo.

Tisti svetopisemski bogat mož je gotovo bil radodaren po svoje, namreč, da je bogate gostije

prijateljem napravljaj, vendar psom je več privošil, kakor revežem, do teh ljudi se mu je mrzelo. — Pravijo pa: vsaka občina naj svoje reveže preživi, a javno beračenje naj bode strogo prepovedano! — Tukaj pa zadenemo s koso neogibljivo na robat kamen. Ne upamo se odvaliti ga in s pota spraviti, a tudi postavajava hodi okoli njega in sama ne vé, kako bi ga odpravila. To vprašanje je silo zamotano, in o pravem času in prav primerno je „Sl. Narod“ v članku „za prosjake“ opomnil, preden so izdali postavo „zoper delomrzne ljudi“, naj bi bili pregledali občinsko postavo! Vsaka občina naj svoje reveže preživi! Da! to je prav lahko rečeno. V domači občini obitelj z več otroki ne najde ne dela ne zasluzka, mlad deček gré po svetu s trebuhom za kruhom. Išče dela in zasluzka, najde oboje pri tovarnah in po večih mestih, dela in se trudi in svoje najboljše moči pusti — drugi pa se okoristijo z njegovimi žulji — a revež opešan in postaran ali nemara pri delu ponesrečen naj gré v svojo rojstno vas, da ga bode preživela. V tujem kraju se oženi, ali žena in otroci vsi spadajo v občino, od koder je njih oče nemara pred kacimi 50 leti po svetu šel, in tam se le kakošen starček še spominja bivšega soseda. Sedaj pa le zaničujte in preganjajte reveže in žugajte jim, da jih boste poslali v domačo občino, to ni nikakor težko, take reve zajeti in v zapor peljati, a težeje je nevarne postopače, prave delomrzne ljudi, ki bi lahko delali pa nočejo, in raje druge nadlegujejo, o priliki pa tudi krađeje, stakniti in v varen kraj odpeljati. Ti se znajo postaviti odtegovati in gosposko za nos voditi. Za take ljudi bi bile prisilne delavnice na pravem kraju. Spominjam se, da sem bral v nekem ameriškem listu, kako da tam, v „deželi svobode in prostosti“, ravnaajo s takimi ljudmi. S trdim delom — drva cepijo in kamen tolčejo — morajo si prislužijo svoje prenočišče. Bili so vmes že taki, da po tri dni niso delali — a konečno jih je vendar lakota prisilila k delu.

Postava govori o delomrznih ženskih vlačugah.

LISTEK.

Zemljepisno-zgodovinski opis Novomeškega okrajnega glavarstva.

(Dalje.)

Vavtavas.

Ob desnem bregu Krke se vije cesta iz Kandije proti Vavtvasi, ki se razprostira na lepi ravnini kake dve uri hodá od Novegamesta. Vsa župnija razun vinskih gorje Ljubna in Reber je na ravnem. Proti vzhodu meji na Šmihelsko, na zahodni in južni strani pa jo oklepa Topliška in na severni Prečinska župnija, med katero se vali počasna Krka, po strugi (166 m. nad morsko gladino).

Ljudje se živé ob poljedelstvu, živinoreji, lesarji, vinarstvu in nekoliko tudi ob rudokopu. — Tudi dokaj lepega sadja, zlasti češpelj in jabolk se tu prideluje posebno na Ljubnem in v Rumunji vasi.

Kakor sploh kraševina ima tudi ta okolica več podzemeljskih jam. Kakih sto korakov od šolskega poslopja je že taka jama. V dnú te jame pa šumlja mrzel potok pod zemljo v Krko; njegova voda je hladna in pitna. Iz drugih jam pa voda navadno le

ob dežji stopi iz zemlje, teče nekoliko časa po površji, potem se pa zopet v jame zgubi. Največa podzemeljska votlina, polna lepega kapnika, pa je „Jelenica“ v Vavtovaškem gojzdu. Razprostira se daleč pod zemljo, do kraja ji pa še ni nihče prišel.

Na levem bregu Krke je videti v podobi polukroga nakopičene zemlje. Na prvi pogled ti kaže, da je bila to mala trdnavica — tabor — za časa turških napadov. Ta polukrog obsega nad jeden hektar. Narod ga zove „evingar“. Tudi imena „Zgorenja, Dolenja Straža“ nam svedočita, da je bila tu kot na prehodu straža, ki je naznanila okoliči pretečo nevarnost, da so se zamogli ljudje še o pravem času umakniti v varna zavetja. Bivši Novomeški župan M. Kmetič, ki se je mnogo bavil s starinoslovjem, našel je tu opeko in drugih reči iz rimske dobe. Vsaj tako je pripovedoval.

Tudi vasi po okolici so jako stare. Nahajajo se v listinah iz 14. in 15. stoletja, n. pr. l. 1424 je zastavil Janez Črnomeljski Martinu Remušu iz Jurkevsi desetino žita v Rudmanskivasi.

Do leta 1660 je Vavtavas pripadala k Šmihelski župniji. Še le omenjenega leta je dobila lastnega župnika in se ločila od Šmihelske. Prvi župnik je bil g. Lavrencij Kuše (l. 1660—1665). Za njim so sledili ti-le župniki: Jurij Baregel (1666—1669),

Lavrencij Goder (1670—1673), Jurij Volčina (1674—1683), Jernej Semič (1684—1707), Aleš Štefan Droč (1708—1750), Gregor Janič (1750—1752), Anton Renaldi (1752—1761), Franc Šemovic (1762—1767), Ignacij Portiko (1752—1770) ta župnik je bil tudi lastnik Zaloga (Breitenaua), Franc Ogorelec (1770—1774), Ivan Prešern (1774—1779), Janez Jožef Vajec (1779—1789), bil je jako izveden v raznih umetnijah ter sezidal leta 1780 sedanjo župnijsko cerkev. Aleš Drešer (1786—1800), Jakop Urbančič (1800—1815), Alojzij Gospodarič (1815—1816), za časa tega župnika so se meje župnije spremenile, ker je mnogo vasi pripadlo Topliški župniji, tudi kaplanija se je premestila iz Vavtevasi v Toplice. Primož Smolnikar (1816—1823), Jernej Murnik (1823—1826), Matevž Kestner (1826—1846), Gašpar Martinec (1846—1881) in od 14. sept. 1881 g. Anton Krčon.

Sedanji župnik je staro župnijsko hišo prav okusno prenovil in predelal.

Lastno šolo je Vavtovaška župnija dobila l. 1877. Poduk se je pričel 24. aprila 1878. Prvi učitelj je bil g. Karol Krištof; njegov naslednik pa je sedanji učitelj g. Florijan Kalinger.

Leta 1884 se je župniji priklopila Gorenja straža, pripadajoča do one dobe k Prečinski župniji.

Pri večini teh je delomrznost od mladih dni vzrok nenravnega življenja. Velja pa tudi, se vé, da v drugem pomenu pregovor: Ako bi nihče ne skrival, bi nihče ne kradel. Sploh pa nam gré tukaj spominjati se besed Izveličarjevih, ko so mu pripeljali tako žensko, da bi jo bil obsodil. Tožniki so vsi s pred Gospodovega obličja na tihem pobegnili, bali so se menda, da bi jih ne bil Kristus, ki je bil vsegavečen, prašati začel tudi še po kom drugem ...

Iz tega, kar smo tukaj le prav kratko omenili, vidi se, kako daleč sega ta postava v dejanske razmere, spoznali smo pa tudi, da se revščina ne odpravi, ako se samo zabrani, da se javno ne pokaže; voda ako se zajezi, toliko globokeje koplje, dokler ne najde odduška; nam ne pride tudi nikakor na misel gosposko grajati, da to postavo izpeljuje, nemoremo pa nikakor razumeti estetike ali rahločutnosti takih ljudi, ki revščine ne morejo videti in precej po redarstvu vpijejo, ako le vidijo kacega reveža, ko jih nagovori, želimo sicer, da bi se javno prosjačenje, kar moči in dostojno, ubranilo, a toliko več storilo za reveže.

Čudom se čudimo tistim pobožnim (?) dušam, ki pravijo: Ubogajme bi rad dal, a ne najdem nikjer pravih in potrebnih revežev. (Kaj močno so se nekteri spodtikovali nad tem, da so pri nekterih revežih, ko so jih zaprli, najdlji nekaj denarjev. — Revež nima svojega doma, niti svoje skrinje, domači so mu dostikrat največi neprijatelji in pazijo na to, da bi kaj pri njem dobili; ako neha beračiti, nima kaj jesti, zato morda revež denar s sabo nosi, ker misli, da je pri njem najbolj hranjen.)

Dragi moj, takih na tem grešnem svetu ne najdeš, jih bodeš mogel iskati iti kam drugam. Kugo spremlja strah in groza; revščina pa dostikrat, a ne vselej nemarnost, lažnjivost, nehvaležnost in zavidnost. Odpravi prvo, morda ti boče moči odpraviti tudi drugo; kaj hasne pšovati reveže, pa nič ne storiti, da bi se zboljšali; dobro je denar spravljati v ta namen, da se voli za dobrodelne namene, a še bolje je pri življenji pomagati tem, ktere vidimo v potrebi, saj že pregovor pravi, da je milošnja v življenji zlat denar, a po smrti le železen — Omeniti bi še imeli, zakaj da je dandanes čezdalje več revščine in kaj nam je storiti v teh okoliščinah. Toda tako vprašanje je lože staviti, kakor pa pravi odgovor nanj dati.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. avgusta.

Notranje dežele.

V **Kromerizu** je vse kviško, kar ima sploh zdrave ude. V gradu moravskega metropolita delajo se priprave od zgodnjega jutra do poznega večera. 300 pridnih rok se noč in dan giblje, da pripravijo sobe, kjer se bode vkrepalo za ohranjenje svetovnega mira in pa za nasprotni slučaj, če bi se taisti od druge strani kaliti hotel. V gradu, kjer je blizu 300 sob, ktere bodo vse s kraljevim leskom namesčene, stanovala bota vladarja in obe cesarici. Cesarjevič Rudolf naselil se bo v prošnji, ki je takoj za gradom,

ministri: Giers, Kalnoky, Taaffe in Tisza bodo stanovali v deškem semenišči, ki je z gradovim hodnikom v zvezi. Spremistvo, kterega bo več nego 200 glav, stanovalo bo v nadškofovih hišah in po hotelih. Redarstvo je tudi že svojo pozornost tje kaj obrnilo. Vsak ptujec, kdor tje dojde, mora v hotelu natanko povedati od kod da je in kdo. Družinam, ki bodo tujce sprejemale, se je ravno ta naloga dala. Veterani opravljali bodo redarsko službo. Rusija je že poslala tje kaj lepo četo svojih tajnih in tudi iz Dunaja jih je mnogo že v Kromerizu, ki z Argovimi očmi motrijo vsakega došlega ptujca. Sicer se bota pa grad in park ob njem ležeč popolnoma od organov javne varnosti obkolila, da pač ne bo nobenemu mogoče tje kaj, kdor ne bo za to posebne pravice imel.

V navadnem življenji v domačih krogih večkrat nastane prašanje, „kje je cesar sedaj?“ Presvitli cesar bode v tem času več po cesarstvu, kakor pa na Dunaji in bo zaradi tega temu in onemu vstreženo, če mu objavimo **načrt cesarjevega potovanja** za bodoče štiri tedne. Svoj rojstni dan praznoval bode presvitli cesar v tistem in prijaznem letovišči v Ischlu, od koder se 18. zvečer odpelje na Dunaj. Nekaj dni pozneje pripeljejo se za njim tje kaj cesarjevič Rudolf, cesarica Elizabeta in Štefanija. Cesar, cesarica in Rudolf odpeljali se bodo prej ko ne 24. zjutraj v Kromeriz, Štefanija pa v Miramar. Vendar pa je ta odhod še odvisen od ruskega cesarja, ker se še prav nič ne vé, kedaj in kako se bo on vozil. Vrhovni dvornik grof Hohenlohe podal se je že včeraj v Kromeriz na priprave in za sprejem. Če bi car in carevna še le 25. t. m. prišla, se cesar prvih velikih vojaških vaj na severnem Českem ne bo vdeležil. Če prideta pa že 24. v Kromeriz, odpotoval bo potem cesar Franc Jožef 26. zvečer iz Kromeriza v Plzenj, kamor bo na 27. zjutraj dospel, in pojde takoj k vajam. 31. avgusta popelje se na Dunaj, da se vdeležil velikih vojaških vaj, ki se bodo 2. septembra pri St. Politu in Tullnu začele in 5. sept. nehale. 6. sept. odpelje se cesar v Celovec, kjer se bode vdeležil velikih vojaških vaj, ki bodo trajale do 11. sept. 11. septembra odpelje se presvitli cesar v Požego.

Predsednik hrvaškega deželnege zbora, Mirko Hrvat, povabil je načelnika obeh opozicij, Mazzuro in Starčevića, včeraj 12. t. m. opoludne na razgovor o sklicanju deželnege zbora, kar ste obe opozicijski stranki odločno zahtevali zaradi nezasišane drznosti banove, ki je deželni arhiv za 18.000 kameralnih listin opustošil in taiste Madjarom izročil. Razgovor menda nikakor ni bil posebno vgoden, kajti najnovejši telegram iz Zagreba prinaša vest, da se bo deželni zbor še le meseca septembra sešel. Sploh so pod sedanjim banom na Hrvaškem jako čudne razmere. Madjaronska stranka z banom na čelu dela, kar ji drago; za ostale Hrvate, ki so pod Strossmayerjevim in Starčevičevim praporom združeni, se niti ne zmeni ne! Ni čuda, da je nepriljubljenost njena od sela do sela, od mesta do mesta večja! Dobro je to, da ban Hedervary ni s klinom ali žebljem pribit na banski prestol. Najbrž bo moral iti od koder je prišel. Kako pač se vjema njegovo obetanje pri nastopu s sedanjim postopanjem.

O združenji **Dalmacije s Hrvaško** jeli so posamezni glasi čedalje bolj gosti postajati. Kedaj da se bode pa tisto izvršilo, večni Bog vé! Ne bomo se motili mnogo, če si upamo trditi, da dokler bodo Madjari taki, kakor so in dokler bo v Zagrebu za bana grof Hedervary, se pač ni nadjati združenja, kterega bi tudi Dalmatince ne želeli ne. Ravno sedaj so nekaj malega dosegli gledé rabe slovanskega jezika po uradih, in prav veliko vprašanje je, če bi jim Madjari to mrvice pustili. Sploh so pa ne gledé na to dandanes Madjari še veliko preveč nezaupljivi nasproti Slovanom, da bi si tudi sami kaj

takega želeli. Že tako jim presedajo Slovani, kolikor jih imajo sedaj pod krono svetega Štefana, kterih je 4.520.170 duš. Recimo pa, da se zjedini še Dalmacija s Hrvatsko, vsled česar bi tudi 358.000 čistih Slovanov prirastlo; če bi se pa to zgodilo, priklopila bi se onstranski polovici že zaradi naravne lege tudi Bosna in Heregovina, ki ima tudi blizu 1.000.000 čistih Slovanov, kar bi slovansko prebivalstvo pod ogersko krono pomnožilo na 5.878.000 duš nasproti Madjarjem, kterih je le 5.541.000 duš. Razvidno je, da se poslednji tresejo pred slovansko povodnjo in vse sile napenjajo, da bi se s pomočjo pomadjarevanja na površji ohranili, kajti s pomočjo naravne ploditve se ne morejo, to so sprevideli. Popred mora madjarsko vladu presuniti ves drugačen mednarodni duh, potem še le bode mogoče združenje Dalmacije in Hrvaške in z njima vred še ktere druge dežele v jedno skupino, ki bo imela v Avstriji svoj prostor!

Vnanje države.

Na **telegrafski konferenci** v Berlinu izrekel je general-poštmaister nemške države, Stephan, željo, da naj bi se brzojavne tarife toliko znižale, ali naj se sploh kaj drugega umestnega ukrene, da se bo brzojava tudi revež lahko poslužil. Konferenca se je vdeležilo 33 držav in 7 kabelskih društev. Trajala bo konferenca 4—6 tednov.

Angleži so jeli Rusom od vseh strani pribijati. Ni še teden dni ne, da so poslali Wolfa v Carigrad, in že se zopet čuje, da se je ravnokar podpisala pogodba med Angleži in Kitajci, v kateri so določili uvoz in trgovino z opijem, ob enem potrdila se je pa vojna zveza med obema državama proti Rusom. Govori se celó, da se bodo v tem smislu že začele na obeh straneh priprave. Koliko je na tem resnice, se pač ne vé; če se je pa grozna morija kristjanov, o kateri včerajni brzojav sporoča, že na ta račun pričela, je to pač žalosten začetek. Če se Angležem res posrečijo v Carigradu in Pekingu spletke proti Rusom, potem bode Rusija pač potrebovala prijateljstva Avstrijskega in Nemškega, če bo hotla v Aziji sploh še kak korak storiti. Posebno bi morala pa na to gledati, da bi bila gledé Egipta z ostalo Evropo jednih misli. Salisburyjevi Angleži Rusom prav malo verjamejo ali pa celó nič, sicer bi ne podpirali s tako hlastjo Afgancev pri vtrjevanji Herata, sicer bi ne bili Abduramanu povišali letne podpore in ga preskrbeli z novimi topovi. Naj se sedaj še vest vresniči, da so se res s Kitajci zjediniili proti Rusom, potem le-tem res drugega ne kaže, kakor na evropsko prijateljstvo opreti se. Na veliko srečo je pa taisto zadosti trdno, da se ne bo vdalo in ne zlomilo, če tudi bi se poskusile na jedni strani Rusija, Nemška, Avstrija, na drugi Angleška-Turška in Kitajci, ktere bi pa takoj Francozje Rusom na korist v roke vzeli, kar bodo tako ali tako storili, če je umor 10.000 kristijanov v Cochinchini resničen.

Pravi gospod po imenu čez **Egipt** je turški sultan vsaj na papirji, za kar ima v resnici tudi naslov in pa nekaj tributa. Salisbury v Londonu je jel to razmerje premišljevati in se mu je zazdelo, da ima sultan do sedaj prav po nedolžnem ta naslov in pa da zastoj plačo vleče. Sklenil je sultana priviti, da si oboje kolikor toliko zasluži. Poslal mu je iz tega namena svojega moža Sir Drummond Wolfa, ki naj v Carigradu sultanu in njegovim veljakom sree in obisti preišče, potem naj jih pa na pravem mestu prime, rekoč: Če ste v resnici Vi vrhovni gospodarji čez Egipt, za kar od egiptovskega namestnega kralja tribut vlečete, skrbite tudi, da se v deželi red napravi tako v političnem, kakor tudi finančnem oziru. V poslednjem smo Vam šli že nekoliko na roko in smo Vam preskrbeli že 9 milijonov funtov šterlingov na posodo, za prvo stran se morate

Statistični pregled.

Župnija broji z Gorenjo stražo vred 1067 prebivalcev, ki prebivajo v sledečih vaséh: Vavtavas (210 prebivalcev), Drganje selo (212), Rumanavas (168), Jurkavas (134), Potok (85), Gorenja straža (103), Buče (16), Praprče (106), Mraševo dolenje (106). — Za šolo godnih otrok je 131, od kterih obiskuje šolo 121.

Župnijska cerkev sv. Jakopa je kaj lepo sezdana v bizantinskem slogu. Tudi notranja oprava in slikarija je čedna. V zvoniku visé štirje zvonovi, ki imajo te-le glasove: D, F, As, C. Veliki zvon je bil l. 1871 vlit. Orglje z desetimi spremeni je izdelal Peter Rumpelj (1829). Razun župnijske ste še dve podružnici Matere Božje na Drganjem selu s pokopališčem in sv. Tomaža v Zgorenji straži.

V političnem oziru pripada k Šmihelski županiji; kar provzročuje ljudem mnogo sitnosti, ker morajo mnogokrat hoditi tako daleč k občinskemu uradu v Kandijo.

Šempeter.

Če potuješ po cesti, ki drži ob Krki proti severovzhodu, prideš čez dobro uro v Šempeter. Na južni strani teče Krka, delajoč mejo med Šmihelsko in Brusniško župnijo, na severni strani pa meji na

Belocerkev, Šmarjeto in Trebelno, a proti zahodu na Prečinsko in Mirnopoško župnijo.

Ob Krki je ravnina, drugi svet je pa hribovit. Župnijo preteka le jeden potok Lešnica, ki izvira v Grčevji in se pri Lešnici izteka v Krko. Ob deževji naraste ter dela veliko kvara po travnikih poleg Starega gradu. Polje je srednje rodovitnosti; a toliko bolj slovó vinogradi po Trški gori in Grčevji. Ti gori ste tudi najvišji v občini, Trška gora 429 m. in Grčevje 501 m. Travnikov in pašnikov je prav malo, še manj gojzdvov. Ljudstvo se bavi s poljedelstvom in živinorejo, največ pa z vinarstvom. Dokler niso ginili raki v Krki, dobivali so Šempeterčani marsikak novčič za nje. Sploh so pa ljudje še precej imoviti. Značaja so ljudje bolj mirnega. O pretepih in pobjoh, po nekaterih krajih naše domovine žalibog tako navadnih, slišati je tu le redko kedaj. Vendar pa kočarji ali „osebeniki“, kakor jih tu zovejo, radi hodijo v mesto kupovat brez denarja, ali k imovitejšim sosedom iskat, kar niso zgubili.

Do sedemnajstega stoletja (1620) je pripadala župnija k Beli cerkvi, in cerkev sv. Petra je bila le podružnica. Onega leta pa jo je povzdignil Zatiški opat Jakop Reinpreht v samostojen vikarijat, kar je ostalo do leta 1863. Tega leta pa je postala fara. Šematizem Ljubljanske škofije pa stavi Nikolaja

Ruesbacherja kot ustanovnika lokalije (l. 1453); a l. 1620 je Zatiški opat ustanovo pomnožil. — Gotovo je, da je l. 1454 Oglejski patrijarh Ljudevit podaril in vtelesil Zatiškemu samostanu Belocerkevsko župnijo z vsemi podružnicami, med kterimi je bila tudi cerkev sv. Petra poleg Otočica. Kedaj so sezidali cerkev, molčijo viri. Sedanjo cerkev so pa sezidali l. 1642, kar svedočite letnice nad velikimi in stranskimi vrati. S tekom časa se je mnogo spremenilo; vendar se nahajajo v cerkvi še trije altariji, kakor početkoma. V zvoniku so štirje zvonovi; iz med njih so trije jako stari, srednji l. 1799, tretji l. 1653 in najmanjši l. 1619. Veliki zvon pa so dali narediti v zvonarnici g. Samasse l. 1863 na spomin, da je bil povzdignjen vikarijat v faro, kakor svedoči napis na zvonu: „Srenja me napraviti dala, Kadar fara je postala“.

Duhovno pastirstvo so oskrbovali v teku časa ti-le gospodje: prvi vikarij ali farni oskrbnik je bil Andrej Javoršek; zapustil je vstanovno vinograd v v Kobatih svojim naslednikom; Martin Drganšek (1637. l.), o. Peter Forsini iz Zatiškega samostana (1641), od njega je prva krstna knjiga, Peter Kraševce (1658—1665), Ivan Starmon (1665—1668), Andrej Kračman (1668—1674), Marka Srakar (1674—1676), Volbenk Kol (1677), Ivan K. Kvintel (1676—

pa sami pobrigati. Ker so pa tudi naše koristi kolikor toliko na vagi, nam bodejo že morali dovoliti, da si vrhovno nadzorstvo nad našo vojsko za-se prihranimo." Tako nekako, to se zna, da v drugi obliki namignil jim bo Wolf v Carigradu, s čemur jim bo od daleč pokazal dolžnosti, katere Turku na podlagi njegovega naslova v Egiptu izvirajo. Če jih bodo pa v Carigradu tudi tako priznali hoteli, je pač drugo vprašanje. Prej ko ne bodo rekli: „Je že prav, že potisnemo nekaj batalijonov Nizamov tje kaj ob Nil, toda ne vtikajte se potem v naše razmere, mi jih bomo že sami najbolje oskrbeli, ki imamo častnike vsaj tolikšne, če ne večje vrednosti, kakor so bili vaši v Sudanu". To le bo točka, ki se bo nemara zopet tako dolgo vlekla med obema državama kakor vsaka druga taka zadeva, katero bi bilo treba hitro rešiti. Pač je nekoliko upanja, da se morda pobotajo, ker ni več omahljivega Gladstona, da bi jim zmedo delal. Salisbury je takoj spoznal, kje da mora bika zgrabiti, da ga bo vžugal, morda se njegovi odločnosti in bistrenemu umu tudi posreči to zadevo kmalo vrediti. Če ne pojde drugače ponudil jim bo še nekaj zoper Rusijo, proti kateri bi se jako rad s Turki združil in kar naenkrat bomo čuli: ti in ti parniki odpluli so s tisoč in tisoči možmi v Egipt red delat in vzdrževati.

Izvirni dopisi.

Križevno poleg Kostanjevice, 11. avg. (Razno-terosti in zopet nesreča.) Od mnogih krajev nam prinašaš, cenjeni „Slovenec“, vesele poročila o cerkvenih slovesnostih o prilikah njenih poprav, kar nam kaže Slovenca še vedno vernega, ki ima veselje nad krasno hišo Gospodovo. In tako slovesnost obhajala je pred par tedni tudi naša fara, namreč 19. julija blagoslovljenje čisto prenovljenega tabernakeln in stranskega altarja Matere Božje. Dolgo sta že oba ta dva potrebovala zdravnika in g. župnik jima ga najde v g. K. Pogljajenu iz Št. Ruperta, kateri je delo solidno in okusno napravil. Posebno prijetno nas navdaja in se nam prav primerna dozdeva izrezljana podoba Srca Jezusovega na durih tabernakelnovih, vsaj tam prebiva ljubezen v pravem pomenu besede, ktera ima svoj sedež v srcu, ktera se toraj tudi prav primerno s srcem in to posebno z ranjenim in s trnjem venčanim iz ljubezni zaznamuje tudi zunaj.

Pretečeni teden je hodila po naših vinogradih komisija žalostnega spomina, prečenjevaje namreč točo po škodi. Začuden boste pač prašali, kaj še le zdaj, skoraj mesec dni po storjeni škodi? Da še le zdaj: po vinogradih, se ve da, se je škoda še najdlja pri grozdju o ravno tisti meri, če tudi trte same, nekoliko zopet obrašene, niso več kazale tistih golih reber, kakor precej po toči, in so toraj lahko na cenilne može delale mnogo boljši vtis, kakor bi se bilo to zgodilo precej po toči, in kakor ga zaslužijo. A kaj pa še po polju? Kmetovalec se ve da ni čakal, ampak podviral se, da je popolnoma sklesteno žito pospravil raz njiv ter jih obsejal z drugo setvijo, da bi mu vsaj enkrat rodile, prišla komisija našla je že ajdo zeleno, škode ni bilo videti, toraj tudi ni bila cenjena, in bodo morali ubogi reveži od prostorov, na katerih niso pridelali prav nič, plačevati še davke. Samo par posestnikov je pustilo nekoliko svojih po-

1692), Mihael Werk (1692—1700), bil pozneje župnik v Belicerkvi, Matej Šupic (1700—1711), Josip Matej Grof (1711—1732), bil popreje zdravnik, potem pa vstopil v duhovski stan, Lovro Žitnik, Ivan Kere, Matej Dornik, Matej Kozlevčar (mej 1728—1734) kot namestniki, Vincencij Wolfgruber (1734—1743), pozneje je šel za župnika v Belocerkve, bil je izgleden poljedelec, Franjo Ignacij Danijelčič (1743—1753), Lavrencij Pojavnik (1754—1756), Josip Kolavčik (1757), Josip Kočevar (1758—1761), Josip Travan (1761), Sebastijan Kern (1762—1770), bil je velik prijatelj vinarstva, Peter Suchenstein (1770—1773), bil je marljiv čebelar, Primož Poljak (1774—1776), Pavel Kromar (1777—1784), o. Andronik Losei, bivši frančiskan, predelal je stolp (1784—1790), pozneje je postal župnik Šentjernejski, Ivan Danijel pl. Rencenberg, bivši kapucin (1791), je začasno oskrboval faro, Josip Evzebij Pirec (1791—1796), bivši kapucin na Krškem, Anton Ferdinand Mlakar (1796—1817), Ivan Zajec (1817—1825), Anton Napret (1825—1834), Jakop Skala (1835—1857), Jožef Romč (1857—1870), od te dōbe je župnik č. g. Janez Romč, poprejšnjega sorodnik.

(Dalje prih.)

tolčenih njiv v prvotnem stanu ali po naključni ali sta bila podučena mi ni znano, in takoj se jima je davek tudi od njiv odpisal popolnoma.

Med tem ko ste iz mnogih krajev naše domovine naznanjali pogostega dežja, trpeli smo pri nas hudo sušo. Poznejše dni je prišlo sicer par kapelj dežja dvakrat po noči, toliko da je vsaj vsejana ajda izlezla iz zemlje, pa za tako žejno zemljo mnogo premalo. Kar se včeraj 8. t. m. okoli pol dvanajste ure opoldne pridrvé črni oblaki od vseh strani, med strašnim viharjem in dežjem se vsuje zopet toča in pokončá nam edino upanje, ki nam je še ostalo, tudi drugo setev; tako da se v mnogih krajih ne pozná, je li kaj in kaj je bilo vsajanega. Večje nesreče kakor je zdaj zadela te kraje, in kakor se čuje precej na široko, si pač skoraj misliti ne moremo pri splošni revščini, ki je poprej že tukaj vladala. Bode li gosposka dala polje še enkrat precenjevati? Je zopet težavno. Cenilno komisijo, ako se ne motim, sedem mož brez uradnika, mora plačevati občinska zakladnica, v zakladnico pa po toči zadeti občani, in to za več dni. Ako se davek na eni strani odpiše, se pri drugi pa pripiše. Čudno se nam pri tem zdi eno, ako se kmetiču prodá njegovo celo posestvo, tudi več tisoč vredno, bodi si za davke ali privatni dolg, zadostujeta cenilec dva moža; ako pa treba kmetiču odpisati davka le par goldinarjev za enkrat, mora pa za uradnikom hoditi cela vrsta komisijnih mož. Blažena dōba!

Iz Trsta, 13. avgusta. Pri nas se še niso duhovi pomirili od zadnje volitve. Lahonski listi, kakor irredentarska druhal, napada v enomer vse, kar le po slovanstvu diši. Zaletava se v uboge okoličanske perice, v breškice, ki kruh prodajajo, v cvetličarice, in slednjič celó v nedolžne voznike, kateri z osličem v jutro zelenjavo na trg in potem smeti za svoje njive domú vozijo. Da ne manjka pretivnih pisem se razume, ker noben narod ni tako brutalen in spreten v brezimni pisavi, ko lahoni. Bodala, revolverji, vse je na papirju pripravljeno proti posameznim osebam, pa ko se prikaže slovenska pest, podi na stotine lahonov, včasih pa napade kakih 50 lahonov kakega mirnega Slovana.

Tu vlada neka tišina, morda se vendar na Dunaji nekaj skuha, ker je postalo vroče v vladni kuhinji. — Volitve v mestni, oziroma deželni zbor so še v megli zavite, kedaj bomo volili, ne vé živa duša. Društveno življenje je bolj mlačno, saj je pa tudi vroče, da kar pojemljemo.

Pevsko društvo „Zora“ pri sv. Ivanu priredilo je v nedeljo veseli večer, pri katerem se je pelo izborna več slovenskih pesem. „Sokol“ izletel je v Nabrežino, pa kakor se je v časih Auersperga in Vidmana v Ljubljani godilo „Sokolu“, tako je v Trstu četrť ure pred izletom v telovadnico strogo povelje došlo po policijskih organih, da se ne smé v vrsti iti na železnico, ampak v gručah ali posamezno. Zakaj to (!) zato ker smo Slovenci, to je naš smrtni greh, — razžalili bi se bili predobri irredentari in bombeži, ako bi bil „Sokol“ ko prej po mestu stopal in trobil. Izleta v Nabrežino vdeležilo se je iz Trsta 30 „Sokolov“ in čez poldrugo stotino gostov. V Nabrežini je bil na kolodvoru po županstvu sprejet z lepim nagovorom, potem pa je zaigrala Goriška veteranska godba in veselega srca korakala je množica v vas; tam je bilo petje, deklamacija in igra „Dobro jutro“; vse točke programa vršile so se točno in spretno. Nabrežina je pokazala, da je meja Tržaške okolice, pa, da čez njo ne vlada irredentarski tržaški magistrat. Vsa vas je bila v narodnih zastavah in pokanje možnarjev grmelo je deleč po kraških skalah v znamenje, da veselo pozdravlja slovanska Nabrežina sinove naroda. Ob 11 uri napotil se je „Sokol“ med „živio“-klici proti domu. Vse je bilo židane volje, pa vse se je tudi vršilo v najlepšem redu.

Domače novice.

(O slovenskem gledališčnem vlaku) v zlato Prago „Politik“ piše: Še nekaj dni in počastili bodo našo kraljevo Prago novi, dobro došli gostje iz Kranjske, Štajarja, Koroške, Istre in Trsta, ki hočejo tudi pokloniti svoje občudovanje našemu narodnemu gledališču. Bodoči ponedeljek namreč pripeljal bode gledališni vlak mnogobrojne člane slovenskega naroda, ki je naš zvest zaveznik in bratski tovariš pri skupnih naporih, v našo starodavno prestolnico. Oni narod odposlal bode lepo število odličnikov svojih k nam, ne le, da vidijo in občudujejo naše ob Vl-

tavi stoječe svetišče muz, temveč da se v bratskih krogih napojé z novimi močmi za bodoče boje in napore. Gostoljubna naša Praga izvestno ne bo pozabila na izvrsten sprejem njihov, da bodo vesele ure v naši sredi preživeli in sladke spomine na nas v svojo domovino s seboj vzeli. Vlak odšel bo iz Trsta jutri 14. avg. ob 10. uri dopoldne in pride 15. ob 6. uri zjutraj na Dunaj, kjer ga bodo ondi živeči Čehi slovesno sprejeli. 16. ob 1/2 11. uri pride vlak v Brno, kjer si bodo gostje jeden dan počili. V ponedeljek na 17. t. m. pridejo pa v zlato Prago ob 1/2 7. uri zvečer.

(Na pevski koncert), ki je danes zvečer v tukajšnji čitalnici, opozorujemo še enkrat tukajšnje p. n. občinstvo. Pri taistem bo svirala vojaška godba in se bodo pele prav tiste pesmi, s katerimi se bodo naši pevci v Pragi ponašali.

(Dva kranjska obrtnika) gg. Szantner iz Ljubljane in Hajek iz Kamnika odlikovana sta bila v Antwerpenu pri razstavi z bronastima medalijama. Prvi za razno obutev, drugi za snajlilni prah.

(Brambovci) se imajo letos oglasiti na veliki Šmarni dan zjutraj ob 6. uri v brambovski kosarni na Poljanskem trgu. Opozorujemo jih pri tej priložnosti, da naj ne zamudé napovedane ure. Pri vojakih je natančnost in mora tudi biti. Sicer je pa 6. ura jako nesrečno izvoljena za tiste, ki so od daleč doma in ne ob železnici; pa še celó o tolikem prazniku.

(Premožni Slovenci.) Kakor smo že poročali je, zanimanje med občinstvom jako živahno in knjižice za nabiranje doneskov za „Narodni Dom“ se pridno razpošiljajo. Oglasilo se je mnogo poverjenikov, kateri nas podpirajo pri tem podjetju ter nabirajo male krajevske doneske pri svojih znaneih in prijateljih. Res je, da se po tej poti veliko nabira, in v teku nekaj let dobimo potrebno svoto za zgradbo „Narodnega Doma“. Tako so ravnali vsi narodi, kateri so s svojimi močmi hoteli doseči kak naroden namen. Toda povsod se je tudi čulo o večih svotah, ktere so narodni voditelji, veljavni in premožni narodnjaki prostovoljno položili na altar domovine. Zakaj bi se tudi pri nas to ne moglo zgoditi. Sicer ni toliko kapitala v narodnih rokah, da bi, kakor naši bratje Čehi in Hrvatje po tisočakah nabirali, vendar lahko z manjšimi svotami pričnemo. Recimo, da je 1000 premožnih rodoljubov na Slovenskem. Od teh si gotovo sleherni zamore kupiti celo knjižico z 1 krajejskimi doneski, oziroma plačal bi za 1 leto 12 gld. Svota bi znašala na leto 12.000 gld., ktera bi se po tej poti nabrala, in prepričani smo, da bi nihče od vseh teh 1000 premožnih rodoljubov ne občutil zaradi tega kakega pomanjkanja. Ko se je sprožila misel „Narodnega Doma“ v Ljubljani, oglasilo se je mnogo rodoljubov, kateri so prostovoljno donašali po 5 gld., po 3 gld. na mesec. Zaspala je pa ta lepa ideja in preteklo je že leto dni, ko so ti doneski izostali. Zakaj? Gotovo ne, ker niso dotični mogli vplačevati, nego zaradi mlačnosti do tega narodnega podjetja. Toda vse se še lahko popravi, poravná. Pot, po kateri odpade vsako poverjenišstvo, vsako posamezno mesečno nabiranje, ter ob enem sigurna kontrola je ta, da se dotični rodoljubi blagovolijo oglasiti potom dopisnic, da želé eno celo knjižico s krajejskimi doneski, oziroma, da plačajo 1 gld. na mesec. Pošlje se jim potem knjižica za katero se plača na enkrat 12 gld. za celo leto, gotovo za premožne rodoljube ne preveč. Kdor pa hoče kaj več žrtvovati, svobodno mu, ter se bo zahvalno vsprejelo. Tedaj premožni rodoljubi, žrtvujte 12 gld. na leto, saj pridejo komaj 3 kr. na dan, in pripomogli bode k našemu narodnemu podjetju, k „Narodnemu Domu“ z izdatno svoto. Prosimo Vas, oglašajte se kmalu pri podpisani podružnici, kajti, „bis dat, qui cite dat“.

Krajevska podružnica „Narodnega doma“
(Dr. Jos. Staré) v Ljubljani.

(Vabilo k Veliki Besedi), katero priredi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v soboto dne 15. avgusta 1885 v restavraciji Ljubljanske Čitalnice. Pri tej veselici sodeluje iz posebne prijaznosti g. Ivan Meden. Program: 1. J. Jedlička: „Slavjanska slavnostna potnica“, svira vojaška godba. — 2. Meyerbeer: Overture k operi „Der Nordstern“, svira vojaška godba. — 3. Tovačovsky: „Straža na Višehradu“, zbor. — 4. Czibulka: Angela-valček iz opere „Pfinzen in Florenz“, svira vojaška godba. — 5. Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor s tenor- in bariton-samospevom. — 6. Verdi: II. konec iz opere

„La Traviata“, svira vojaška godba. — 7. Nedvč: „Popotnik“, zbor s tenor-solo, solo poje gosp. Ivan Meden. — 8. Vilhar: „Živio-polka“, svira vojaška godba. — 9. Gerbie: „Mila si mi“, četverspev. — 10. Pavlis: Zmes iz Smetanove opere „Hubička“, svira vojaška godba. — 11. Volarič: „Oj z Bogom ti planinski svet“, zbor s tenor-solo, solo poje gosp. Iv. Meden. — 12. Kaulich: Kadrlja po motivih iz Suppejeve operete „Die Frau Meisterin“, svira vojaška godba. — 13. Dr. G. Ipavec: „Na ples“, zbor. — 14. Bellini: Introdukcija iz opere „Norma“, svira vojaška godba. — 15. Strauss: „V brzem koraku“, polka hitra, svira vojaška godba. — Kegljanje na dobitke. Kegljanje se prične v petek 14. t. m. zvečer ob 6. uri in traja do nedelje 16. t. m. do 10. ure zvečer. Dobitki: 1. dob. jeden napoleondor, 2. dob. 4 gld., 3. dob. 3 gld., 4. dob. za največ serij 2 gld., 5. dob. 1 gld., 6. šaljivi dobitki za največkrat 9 kegljev. Dobitki razdeli se ob 10. uri zvečer. Serija 3 lučaje 10 kr. — Vstop za člane prost, za nečlane 30 kr. za osobo. — Začetek ob 7. uri zvečer. — K tej veselici vabi najvljudneje odbor.

(Iz Bohinske Bistrice) se nam poroča: Program slavnosti posvečevanja farne cerkve vršil se bo takole: 14. avg. popoldne sprejem mil. knezoškofa pri slavalokih v Nomenju, Bitnjah in Bistrici. Zvečer in celo noč pred farno cerkvijo častna straža svetinj v šotoru. — 15. avgusta zjutraj posvečevanje nove cerkve, zvečer ob 8. uri razsvetljava in bakljada, na čelu godba, pevci, požarna bramba in fantje iz cele fare. Bakljada gre po vasi pa pred farovž, tu bo prižiganje bengaličnega ognja in med tem pojejo gg. pevci: „Sveta noč“, „Lepa naša domovina“, „Mili kraj“, „Slovan“, „Tičica“, „Bože živi“, „Hej rojaci“, „Že je dan“, „V boj“, „Cesarska“, „Oj Banovci“, „Pozdrav“, „Jadransko morje“, „Domovini“, „Tam dje stoji“, „Zakletev viharja“, „Na straži“, „Naglo bratje“. Po najviših gorah goreli bodo kresovi in na raznih krajih streljalo se bo z možnarji in celo z velikim topom. — 16. avgusta popoldne birma.

(Veliki roji belih metuljev) vidijo se letos po Koroškem in Štajarskem. Po obeh deželah videli so že na več krajih roje, ki so po dve uri dolgo nepretrgano leteli. Saj ni čuda, ker dandanes vse v zadrugah živi, jeli so se tudi metulji v društva zbirati. Gorje pa bo občinam, kjer se bo ta nesnaga vgnjezdila in zalego napravila. Vse jim bodo gosenci požrle.

(Povišanje.) Kaznilniški adjunkt v Kopru, g. Jožef Salomon, postal je kontrolor v Gradiški kaznilnici.

(Služabniška služba) pri c. kr. okrajni sodnji v Ratečah je razpisana. Nese 250 gld., 25% aktivne doklade in pa pravico povišanja v 300 gold. Obleka se tudi dobi. Prošnje do 11. septembra c. k. predsedništvu okrajne sodnje v Rudolfovem.

(O junaku), ki je v soboto zjutraj iz Dunaja v Trst po velocipedu v 33 urah prihitel, čujejo se že sumničenja, da je mladenec prej ko ne večino dolge poti s pomočjo južne železnice za sabo pustil. Dokazano se ve da ni. Ali predolga je cesta in prehitro jo je premeril.

(Železničarji) pečajo se z idejo, da bi bilo dobro odpraviti sedaj vpeljano navado preste vožnje 25 kilogr. teške prtljage. Če se to vresniči bode za večino potovalcev bolje, nego je sedaj; kajti do sedaj je pri vsakem vožnjem listku za potovanje na okoli vožnina za 25 kilogr. že vračunjena, naj ima dotični popotnik kaj prtljage ali nič. Kedar se pa prosta prtljaga (25 kilogr.) odpravi, odpade tudi dotični tajno vračunjeni znesek in vožnja bode ceneje. Ob enem pa mislijo sploh staviti predlog, da naj se za prtljago tarifi znižajo.

Razne reči.

— Hud vihar imeli so 9. t. m. v Belemgradu. Toča je šla in je veliko škodo naredila. Kraljeve telesne straže konjki so bili ravno v Donavi s konji, ko jih je huda ura prehitela. Konji so zdijali in se na vse kraje razpršili. Več vojakov, ki so raz konj pocepali, ima zlomljene roke ali noge. Petero se jih pa s konji vred pogreša in mislijo, da so potonili.

— V Veršču, v Banatu prijeli so graverja Weinstocka (žid), ker so pri njem dobili zrisano ploščo za ponarejanje avstrijskih desetakov in rumunskih bankovcev po 20 frankov. Na sled so mu prišli vsled pobišne preiskave.

— V Velikem Varadinu na Ogrskem umrl je včeraj 12. t. m. zjutraj škof Štefan pl. Lipov-

niczky. Rojen je bil leta 1814; leta 1849 posvečen je bil za škofa. Bil je vitez železne krone I. vrste, vitez reda sv. Štefana, k. tajni svetnik, papeški asistent in Rimski grof.

— Zastopnik več manjših južno-amerikanskih držav je v posebni milosti pri sv. stolu, kar pričajo njegove prsi polne raznih vatican-skih redov. Ni še dolgo, da se je zopet jako udanega skazal sv. stolu in sv. oče ne vedoč, kako bi ga dostojno odlikovali, ker ni bilo že nobenega reda več na razpolaganje, da bi ga diplomat že ne bil imel, ukrenejo mu dati zlato tabačnico, v ktere pokrov je bil vdela dragocen medaljon s podobo sv. očeta Leona XIII. Ko je bila dodelana, jo amerikancu izročé. Ta si je pa dal hitro medaljon iz pokrova venkaj vzeti in ga je dal prikovati na zlato verižico, na kateri ga je potem okoli vrata obesil in se je z njim in z vsemi drugimi redovi predstavljal sv. očetu ter se za dar zahvalil. Veliko je bilo začudenje sv. očeta, ko so del svojega daru na vratu tega — poslanca videli. Po odhodu rekli so: „Ob prvi priložnosti dali mu bomo marmarnato mizo, si jo bode mar li tudi na vrat obesil ka-li! (Si non è vero, è ben trovato. Vredn.)

— O vjetih misijonarjih v Sudanu došlo je zopeh nekaj novih novic, ki jih je razglasil o. Bonomi. Ni res, kar nekteri časniki trdijo, da bi bili misijonarji pravo vero zatajili in k izlamu pristopili, kar smo že prej povedali. Res pa je, da so jih zaradi tega hudo trpinčili. Posebno hudo godilo se je vjetem nunam Vse so za sužnje prodali in so strašno grdo z njimi počenjali. Pred- nico je nekdo z nožem iz same hudobije v nos dregnil, neki drugi sestrki pokazili so vsled hudega pretepanja roko, da ji ni več za rabo. Zopet drugo privezali so v puščavi k drevesu, kjer so jo dolgo časa pustili. Od 30. marca nadalje Bonomi ni no- bene nune več videl.

Telegrami.

Petrograd, 13. avgusta. Kakor Graždanin piše, vrnil se bo sedaj v Krasnem Selu bi- vajoč cesarski dvor na 19. avgusta v Petrov Dvor.

London, 13. avgusta. Uradni list objavlja odlike priznane razstavljevalcem na razstavi za iznajdbe. Med tistimi sta dva iz Avstro-Ogerske, ki sta dobila zlati medaliji, štirje srebrne in osem razstavljevalcev pa bronaste medalije.

Paris, 12. avgusta. V nekem predmestji Odeškem pomrlo je deset ljudij za kolero; poleg tega so ondi na nekem parniku 4 za kolero zboleli, jeden pa umrl. Parnik je an- gleški in je bil ondi v karanteni.

Marseille, 12. avgusta. Včeraj zbolelo je 66 ljudi za kolero, pomrlo pa 39.

Tujci.

11. avgusta.

Pri **Matiču**: Löwy, Bartagnoly in Grünhut, trgovci, z Dunaja. — Karl Pirkatezek, c. k. polkovnik, s soprogo, iz Trsta. — F. Winkler, hranilnični ravnatelj, iz Zagreba. — Edvard Račić, pristav, iz Zagreba. — Emil Strohbach, zasebnik, iz Maribora.

Pri **Slonu**: J. Paradeiser, c. k. minist. uradnik, z Dunaja. — N. Schäffer, fabrikant, z Dunaja. — Dr. Konšt. Raič, od- vetnik, iz Novega Sada. — Ernst Kernstock, profesor, iz Boleana. — P. Jankovič, lekar, s soprogo, iz Srbije. — Matilda Frič, iz Seardova. — L. Tompessa in Josip Pipan, trgovca, iz Trsta. — Cezar Germann, zasebnik, iz Trsta. — Leopold Lipp, k. ogr. finančni svetnik, z družino, iz Reke. — L. König, učitelj, iz Linea. — Miko Pekeč, c. k. stotnik, s soprogo, iz Pulja. — Franc Zörer, sodn. kancelist, s soprogo, iz Gornjega Grada. — Franc Ranzinger, fabrikant, iz Kočevja. — A. Blagne, grajšč. oskrbnik, iz Rakovnika.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Červenka, železnični uradnik, z Dunaja. — Mirosl. Ludy, s soprogo, iz Gorice. — Jakob Stariha, konjski trg., z družino, iz Istre.

Pri **Avstrijskem caru**: Jan. Fajdiga, kurat c. k. mor- narice, iz Pulja. — Janez Berlič, beneficijar, iz Kroke.

Pri **Virantu**: M. Terbuhojvič, c. k. polkovnik, iz Zagreba.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hlkt. 8 gl. 08 kr., — domača 6 gl. 92 kr. — Rž 5 gl. 60 kr. — Ječmen 4 gl. 12 kr. — Ajda 4 gl. 96 kr. — Proso 5 gl. 78 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 2 gl. 98 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

13. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 75 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 70 „
Akcije avstr.-ogerske banke	875 „ — „
Kreditne akciije	284 „ 10 „
London	125 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 91 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 35 „

Od 12. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl. 80 kr.
— papirna renta 5%	92 „ 35 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 98 „ 50 „
„ Länderbanks	98 „ 70 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	559 „ — „
„ državne železnice	297 „ 75 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	192 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 139 „ 50 „
Državne „ srečke „ l. 1864	100 „ 168 „ — „
„ „ 1864	50 „ 166 „ 75 „
Kreditne srečke	100 „ 179 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 22 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	115 „ 10 „
„ Ferdinandove sev.	106 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	104 „ — „

Javna dražba

bo v četrtek 20. t. m. dopoldne od 9. do 12. ure in če bo treba tudi še popoldne v župnijski hiši na Preski pri Medvodah. Prodajalo se bo razno pohištvo, posteljna oprava, kuhenjska posoda, gospodarsko orodje, in petero govedi proti takojšnji plači v gotovini. Kogar veseli, naj pride. (1)

Prodaja hiše.

Na Krki poleg kantonske ceste, prav blizu mostu čez Krko, je naprodaj slamo krita, v dobrem stanu ohranjena hiša, z živinskim hlevom, skednjem, vrtom, njivo in travnikom. Hiša je zaradi svoje vgodne lega in lepega prostora najbolj pripravna za gostilnico. Kupna cena, izve se pri lastniku **Ferdo Mayerle** na Krki in Dolenskem. (1)

Naznanilo in priporočba.

S sledečim naznanjam vljudno slavnemu p. i. ob- činstvu, da sem kupil od mojega očeta gosp. Ernesta Širca

trgovino z raznovrstnim blagom.

Dolgoletna zvedenost in pa za to podvzete po- trebni kapital dajeta poročstvo, da mi bode mogoče v vsa- kem oziru vstreči zahtevam čestitega občinstva.

V Žveči konec julija 1885.

(1) **Josip Širca.**

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

III. del (sv. zakramenti) velja 1 gl. 5 kr., po pošti 1 gl. 15 kr.

Dovršni zvezek še izide.

Franc Christof (9)

leskeči lak za tlak po sobah brez duhu,

tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof, Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščenca zaloga za Ljubljano in okolico pri **Jan. Luckmannu.**

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.